

Cizí jazyk – ústní zkouška

Ústní maturitní zkouška z cizího jazyka má 4 části, které mohou mít několik úloh.

V každé části (tj. v každé jednotlivé úloze) jsou u žáka hodnocena 4 kritéria:

1. Zadání/Obsah a projev
2. Lexikální kompetence
3. Gramatická kompetence
4. Fonologická kompetence

Za kritérium 1–3 může žák získat 0–4 body v rámci každé části. Kritérium 4 (fonologická kompetence) se hodnotí za celou zkoušku jako takovou (za všechny 4 části), a to 0–4 body celkem. Splnění 1. kritéria (tj. zadání/obsah a projev) se v jednotlivých úlohách hodnotí zvlášť, nicméně výsledné body za toto kritérium se v každé části určí průměrem. V případě průměru, který se nachází mezi dvěma bodovými hodnotami, se výsledný bodový zisk určuje vyšší bodovou hodnotou.

Charakteristika 4 částí ústní zkoušky (anglický, německý jazyk)

1. část: řízený dialog na zvolené téma – 1 úloha, max. počet bodů 4 (5 min)
2. část: monolog na zvolené téma - 1 úloha, max. počet bodů 4 (5 min)
3. část: popis obrázku a porovnání dvou obrázků – 3 úlohy, max. počet bodů 4 (3 min)
4. část: komunikační využití terminologie, klíčových slov a frází – 2 úlohy, max. počet bodů 4 (2 min)

Charakteristika 4 částí ústní zkoušky (italský jazyk)

1. část: četba a překlad zvolené árie, překlad vybraných synonym (4 min)
2. část: četba a překlad úryvku z vybraného článku, odpověď na zvolené otázky, překlad vybraných synonym (5 min)
3. část: monolog na zvolené téma (4 min)
4. část: dialog se zkoušejícím navazující na předchozí část (2 min)

Za celou ústní zkoušku může proto žák získat nejvýše 20 bodů, tj. 4 body za každou ze 4 částí a navíc až 4 body za výslovnost (fonologickou kompetenci).

Body jsou zaznamenány do tabulky pro záznam hodnocení ústní zkoušky. Klasifikace ústní zkoušky se opírá o bodovou škálu hodnocení.

BODY	KLASIFIKACE
20-18	výborný
17-15	chvalitebný
14-12	dobrý
11-9	dostatečný
8 a méně	nedostatečný

BODOVÁ ŠKÁLA HODNOCENÍ ÚSTNÍ ZKOUŠKY

BODOVÉ HODNOCENÍ KRITÉRIÍ

1. kritérium – zadání/obsah a projev

4 body:

- Sdělení odpovídá zadání, je účelné, jasné (deskriptor zahrnuje i požadavky na správnost a rozsah specifických/odborných znalostí ověřovaných ve 4. části ústní zkoušky).
- Sdělení je souvislé s lineárním sledem myšlenek.
- Komunikační strategie jsou používány vhodně.
- Pomoc/asistence zkoušejícího není nutná.

3 body:

- Sdělení většinou odpovídá zadání, je většinou účelné, jasné a v odpovídající míře podrobné (deskriptor zahrnuje i požadavky na správnost a rozsah specifických/odborných znalostí ověřovaných ve 4. části ústní zkoušky).
- Sdělení je většinou souvislé s lineárním sledem myšlenek.
- Komunikativní strategie jsou většinou používány vhodně.
- Pomoc/asistence zkoušejícího je ojediněle nutná.

2 body:

- Sdělení ve větší míře neodpovídá zadání, není ve větší míře účelné, jasné a v odpovídající míře podrobné (deskriptor zahrnuje i požadavky na správnost a rozsah specifických/odborných znalostí ověřovaných ve 4. části ústní zkoušky).
- Sdělení není ve větší míře souvislé s lineárním sledem myšlenek.
- Komunikativní strategie nejsou ve větší míře používány vhodně.
- Pomoc/asistence zkoušejícího je ve větší míře nutná.

1 bod:

- Sdělení v minimální míře odpovídá zadání, je v minimální míře účelné, jasné a podrobné (deskriptor zahrnuje i požadavky na správnost a rozsah specifických/odborných znalostí ověřovaných ve 4. části ústní zkoušky).
- Sdělení není souvislé s lineárním sledem myšlenek.
- Komunikativní strategie nejsou používány vhodně.
- Pomoc/asistence zkoušejícího je nutná.

0 bodů:

- Sdělení ani za neustálé pomoci/asistence zkoušejícího nesplňuje požadavky zadání (deskriptor zahrnuje i požadavky na správnost a rozsah specifických/odborných znalostí ověřovaných ve 4. části ústní zkoušky).

2. kritérium – lexikální kompetence

4 body:

- (Specifická) slovní zásoba je široká (specifická/odborná slovní zásoba je posuzována pouze ve 4. části ústní zkoušky).
- (Specifická) slovní zásoba je použita správně (specifická/odborná slovní zásoba je posuzována pouze ve 4. části ústní zkoušky) a chyby nebrání porozumění (žák se může na dané úrovni obtížnosti dopustit ojedinělých – lokálních – chyb).

3 body:

- (Specifická) slovní zásoba je většinou široká (specifická/odborná slovní zásoba je posuzována pouze ve 4. části ústní zkoušky).
- (Specifická) slovní zásoba je většinou použita správně a/nebo chyby ojediněle brání porozumění (specifická/odborná slovní zásoba je posuzována pouze ve 4. části ústní zkoušky).

2 body:

- (Specifická) slovní zásoba je ve větší míře omezená (specifická/odborná slovní zásoba je posuzována pouze ve 4. části ústní zkoušky).

- (Specifická) slovní zásoba není ve větší míře použita správně a/nebo chyby ve větší míře brání porozumění (specifická/odborná slovní zásoba je posuzována pouze ve 4. části ústní zkoušky).

1 bod:

- (Specifická) slovní zásoba je omezená (specifická/odborná slovní zásoba je posuzována pouze ve 4. části ústní zkoušky).
- (Specifická) slovní zásoba je minimálně použita správně a/nebo chyby brání porozumění (specifická/odborná slovní zásoba je posuzována pouze ve 4. části ústní zkoušky).

0 bodů:

- (Specifická) slovní zásoba je v nedostatečném rozsahu/není použita správně/chyby brání porozumění sdělení (specifická/odborná slovní zásoba je posuzována pouze ve 4. části ústní zkoušky).

3. kritérium – gramatická kompetence

4 body:

- Rozsah mluvnických prostředků je široký.
- Mluvnické prostředky jsou použity správně a chyby nebrání porozumění (žák se může na dané úrovni obtížnosti dopustit ojedinělých – lokálních – chyb).

3 body:

- Rozsah mluvnických prostředků je většinou široký.
- Mluvnické prostředky jsou většinou použity správně a/nebo chyby ojediněle brání porozumění.

2 body:

- Rozsah mluvnických prostředků je ve větší míře omezený.
- Mluvnické prostředky nejsou ve větší míře použity správně a/nebo chyby ve větší míře brání porozumění.

1 bod:

- Rozsah mluvnických prostředků je omezený.
- Mluvnické prostředky nejsou použity správně a/nebo chyby ve větší míře brání porozumění.

0 bodů:

- Mluvnické prostředky jsou v nedostatečném rozsahu/nejsou použity správně/chyby brání porozumění sdělení /nejsou na požadované úrovni obtížnosti.

4. kritérium – fonologická kompetence

4 body:

- Projev je natolik plynulý, že příjemce nemusí vynakládat úsilí jej sledovat či mu porozumět – deskriptor zahrnuje posuzování samostatného ústního projevu žáka i delších úseků promluvy v rámci interakce (s ohledem na požadavky zadání).
- Výslovnost je správná (žák se může na dané úrovni obtížnosti dopustit ojedinělých (lokálních) chyb).
- Intonace je přirozená.

3 body:

- Projev je natolik plynulý, že příjemce většinou nemusí vynakládat úsilí jej sledovat či mu porozumět – deskriptor zahrnuje posuzování samostatného ústního projevu žáka i delších úseků promluvy v rámci interakce (s ohledem na požadavky zadání).
- Výslovnost je většinou správná.
- Intonace je většinou přirozená.

2 body:

- Projev je nesouvislý, že příjemce musí ve větší míře vynakládat úsilí jej sledovat či mu porozumět – deskriptor zahrnuje posuzování samostatného ústního projevu žáka i delších úseků promluvy v rámci interakce (s ohledem na požadavky zadání).
- Výslovnost je ve větší míře nesprávná.
- Intonace je v omezené míře přirozená.

1 bod:

- Projev je minimálně souvislý, že příjemce musí v maximální míře vynakládat úsilí jej sledovat či mu porozumět – deskriptor zahrnuje posuzování samostatného ústního projevu žáka i delších úseků promluvy v rámci interakce (s ohledem na požadavky zadání).
- Výslovnost je nesprávná.
- Intonace je v omezené míře přirozená.

0 bodů:

- Projev je natolik nesouvislý, že jej příjemce nemůže sledovat či mu porozumět – deskriptor zahrnuje posuzování samostatného ústního projevu žáka i delších úseků promluvy v rámci interakce (s ohledem na požadavky zadání).

- Výslovnost brání porozumění sdělení.
- Intonace je nepřirozená.
- Pro nedostatek jazyka nelze hodnotit.

Doba trvání zkoušky – 15 minut, příprava na zkoušku – 20 minut.

KLASIFIKACE vycházející z bodové škály hodnocení:

výborný

Sdělení odpovídá zadání, je účelné a jasné. Komunikační strategie jsou používány vhodně. Pomoc/asistence zkoušejícího není nutná. (Specifická) slovní zásoba je široká, je použita správně a ojedinělé chyby nebrání porozumění. Rozsah mluvnických prostředků je široký a jsou použity správně. Projev je natolik plynulý, že příjemce nemusí vynakládat úsilí jej sledovat či mu porozumět. Výslovnost je správná (žák se může na dané úrovni obtížnosti dopustit naprosto ojedinělých – lokálních – chyb). Intonace je přirozená.

chvalitebný

Sdělení většinou odpovídá zadání, je účelné, jasné a v odpovídající míře podrobné. Sdělení je většinou souvislé s lineárním sledem myšlenek. Komunikativní strategie jsou většinou používány vhodně. Pomoc/asistence zkoušejícího je ojediněle nutná. (Specifická) slovní zásoba je většinou široká a použita správně a/nebo chyby ojediněle brání porozumění. Rozsah mluvnických prostředků je většinou široký. Mluvnické prostředky jsou většinou použity správně a/nebo chyby ojediněle brání porozumění. Projev je natolik plynulý, že příjemce většinou nemusí vynakládat úsilí jej sledovat či mu porozumět. Výslovnost je většinou správná. Intonace je přirozená.

dobrý

Sdělení méně odpovídá zadání, je méně účelné, jasné a podrobné. Sdělení je souvislé s lineárním sledem myšlenek. Komunikativní strategie jsou používány méně vhodně. (Specifická) slovní zásoba je více omezená a je v menší míře použita správně a/nebo chyby občas brání porozumění. Mluvnické prostředky jsou v menší míře použity správně a/nebo chyby občas brání porozumění. Projev je méně plynulý – příjemce musí vynakládat určité úsilí jej sledovat či mu porozumět. Výslovnost obsahuje některé nedostatky. Intonace může být méně přirozená.

dostatečný

Sdělení ve větší míře neodpovídá zadání, není souvislé a ve větší míře ani účelné a jasné s lineárním sledem myšlenek. Komunikační strategie nejsou často používány vhodně. Pomoc/asistence zkoušejícího je ve větší míře nutná. (Specifická) slovní zásoba je omezená a není ve větší míře použita správně a/nebo chyby často brání porozumění. Výslovnost obsahuje některé nedostatky. Intonace může být v menší míře přirozená.

nedostatečný

Sdělení ani za velmi časté pomoci/asistence zkoušejícího nesplňuje požadavky zadání. (Specifická) slovní zásoba je v nedostatečném rozsahu/není použita správně/chyby brání porozumění sdělení. Mluvnické prostředky jsou v nedostatečném rozsahu/nejsou použity správně/chyby brání porozumění sdělení /nejsou na požadované úrovni obtížnosti. Výslovnost obsahuje nedostatky. Pro nedostatek jazyka nelze hodnotit.

doc. MgA. Ivo Kahánek, Ph.D.